

Algemene Beschouwing Begroting 2021

'Never Waste a Good Crisis'

Weert, 9 november 2020

Het jaar 2020

Kunt u zich nog herinneren hoe ons leven er een jaar geleden uitzag? Het lijkt een eeuwigheid geleden. De economie draaide als een dolle en de werkloosheidscijfers daalden iedere maand. Er waren wel boerenprotesten, en sommige automobilisten waren boos, omdat ze binnen een paar maanden overdag nog maar 100 km/u mochten rijden op de snelweg. Gelukkig konden we uitkijken naar de Formule 1 in Zandvoort en het Eurovisie Songfestival. Nederland zou zich in 2020 met prachtige evenementen tonen aan het wereldpubliek. Ook in Weert stonden geweldige evenementen gepland, zoals 40 jaar Bospop. Veel Weertenaren keken hiernaar uit.

Hoe anders is de situatie nu. De Coronapandemie heeft enorme maatschappelijke en economische gevolgen voor ons allemaal. Ons leven is compleet veranderd. Niemand had kunnen voorspellen dat we nu op straat verplicht 1,5 meter afstand moeten houden, onze handen overal moeten desinfecteren en mondkapjes dragen in publieke gebouwen. Bedrijven en instellingen moeten noodgedwongen hun deuren sluiten, en werknemers werken al maanden verplicht vanuit thuis. Sportwedstrijden zijn afgelast, theaters zijn dicht, en zelfs de gemeenteraad vergadert digitaal. Wie had dat kunnen voorspellen?

Een voorspelling is wél uitgekomen. Namelijk die over de gemeentelijke financiën. Een jaar geleden, bij de behandeling van de begroting voor 2020, sprak de VVD-fractie al haar zorgen uit over de zeer beperkte financiële ruimte op de meerjarenbegroting. Wij riepen onze collega's en het college op om scherpe keuzes te maken. Daarbij gaf de VVD toen, net zoals het jaar ervoor, aan dat we verder moesten denken dan kleine geluismomentjes om Weert écht klaar te stomen voor de toekomst.

De begroting

Dat de begroting van 2021 een tekort van bijna €3 miljoen laat zien, is voor ons echt geen grote verrassing. Mede gelet op het grillige verloop van de bijdrage vanuit de Rijksoverheid. Het valt moeilijk uit te leggen dat de Rijksoverheid in deze Coronacrisis zonder moeite bakken met geld uitgeeft, en gemeenten op andere vlakken in de kou laat staan. Denk aan de enorme taken in het Sociaal Domein die naar gemeenten zijn geschoven, zonder daarbij geheel passende budgetten. Daarnaast heeft Weert de afgelopen jaren diverse taken en activiteiten opgepakt, waarvan we ons misschien achteraf moeten afvragen: horen deze wel tot de kerntaken van een gemeente?

Om de problemen in de meerjarenbegroting op te lossen, stelt het college voor om in 2021 en 2022 een flinke hap te nemen uit onze Algemene Reserve, en vervolgens bij de Kadernota van 2022 pas échte keuzes te maken om de meerjarige taakstelling in te vullen. Wij begrijpen deze keuze, maar vinden het wel spijtig dat nu pas de noodzaak wordt ingezien om scherpe financiële keuzes te maken. Wat gaat we wel nog doen, en wat niet? Wat past binnen onze VVD-visie op Weert?

Keuzes maken

Wij hebben onze visie gelukkig de afgelopen jaren meermaals toegelicht: Weert moet een fijne stad zijn om in te wonen, werken én recreëren. Wat ons betreft moeten we aan de slag om Weert klaar te stomen voor de toekomst. Daarom willen we vol blijven inzetten op woningbouw en werkgelegenheid en daarbij tevens de uitdagingen op het

gebied van klimaatadaptatie en de energietransitie aanpakken. En hoe gaan we dat betalen? Door als gemeente terug te gaan naar de kerntaken. We houden het subsidiebeleid grondig tegen het licht, evalueren kritisch het cultuurbeleid, en heroverwegen o.a. budgetten voor welzijn, armoedebestrijding en leefbaarheid. Wat is écht nodig? Wat zijn de kerntaken? Waar nodig kunnen we taken afstoten of privatiseren. Denk daarbij ook aan parkeerbeleid: willen we nog steeds alle garages in eigendom houden op de lange termijn? En wat doen we met het Beekstraatkwartier? Voor de VVD is het aanhouden van vastgoed in de binnenstad in ieder geval nooit een doel op zich.

Focus

De VVD hoopt dat de raad zo snel mogelijk mee kan praten over de inhoud van de strategische visie: Werken aan Weert 2030. We verwachten dat we op basis van deze visie de juiste focus kunnen aanbrengen in het beleid, gericht op de kerntaken. De laatste jaren ontbrak het namelijk vaak aan deze focus. Kenmerkend was dat de raad voorstellen kreeg met als onderbouwing dat hiermee cofinanciering kon worden verkregen. Het behalen van cofinanciering werd verheven tot een doel op zich. De VVD heeft hierover meermaals haar ongenoegen geuit. Het gaat om gemeenschapsgeld, geld van de belastingbetaler!

Ons lijstje

Wij willen dat in het beleid keuzes worden gemaakt vanuit een gedragen visie, met een duidelijk doel. Woningbouw staat wat ons betreft bovenaan het lijstje. Gelukkig wordt de gevleugelde VVD-uitspraak 'bouwen, bouwen, bouwen!' al door meerdere partijen overgenomen. De VVD wil meer aandacht voor het segment middenhuur. In nieuwbouwplannen en transformaties moet voldoende ruimte zijn voor marktpartijen om huurwoningen aan te bieden in dit segment. Op de tweede plek staat het economisch herstel. Wat ons betreft dienen het arbeidsmarkt- en armoedebeleid erop gericht te zijn om mensen weer aan het werk te krijgen, ook in deze moeilijke tijden. En ten derde volgen uitdagingen vanwege de klimaatadaptatie en energietransitie. Voor de energietransitie hebben we een reserve ingesteld van €2 miljoen. Allemaal leuk en aardig, maar wij weten ook wel dat dit bedrag zo op is. Daarom stellen we voor om duidelijke keuzes te maken in het beleid, en realistisch te werk te gaan. De energietransitie is een enorme opgave voor huishoudens in onze gemeente, vooral voor die groep met een modaal inkomen en een koopwoning. Wij gaan ervan uit dat de gemeente deze groep waar mogelijk een helpende hand biedt, en zorgt voor voldoende draagvlak. Wij denken hier graag over mee.

Optimisme

De VVD is een optimistische partij, zelfs in moeilijke tijden, waarin veel van ons wordt gevraagd. Wij liberalen geloven erin dat er altijd een mooiere toekomst voor ons ligt. We gaan ervan uit dat onze boodschap volgend jaar is dat we samen het Coronavirus onder controle hebben gekregen, en dat we samen sterker uit deze crisis zijn gekomen. Bovendien wordt 2021 wat ons betreft het jaar waarin we eindelijk als Weerter gemeentebestuur bij de Kadernota 2022 de juiste financiële keuzes hebben gemaakt, zodat de jaarlijks terugkerende passage over keuzes maken eindelijk geschrapt kan worden uit onze inbreng. Het is jammer dat er een crisis overheen moest om tot dit inzicht te komen, maar nu we er middenin zitten, kunnen we de kans beter benutten. Of zoals Winston Churchill zei: 'never waste a good crisis!'.